

Уведено в дію наказом
Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
від 03.04.2020 року № 07/01-05

Уведено в дію зі змінами та
доповненнями наказом
Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
від 29.01.2021 року № 03/01-05

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради
Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
від 02.04.2020 року протокол № 14

Зі змінами та доповненнями,
ухваленими на засіданні Вченої
ради Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
від 29.01.2021 року протокол № 11

Голова Вченої ради

А.М. Солоненко

ПОЛОЖЕННЯ *№ 380*

про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Університет) встановлює політику – систему принципів і процедур управління в Університеті системою якості вищої освіти та її інституційну структуру.

1.2. Політика Університету в забезпеченні якості вищої освіти спрямована на досягнення відповідності умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам зацікавлених сторін і суспільства, формується відповідно до Стратегії і Концепції розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького університету та на основі

Стандартів і рекомендацій якості в європейському просторі вищої освіти (ESG) (Єреван, травень 2015 р.), Концепції забезпечення якості вищої освіти України (за результатами проекту Tempus «Trust»), враховує кращі національні і міжнародні інституційні практики.

1.3. Ефективність політики управління системою якості вищої освіти в Університеті забезпечується оптимальним розподілом повноважень, відповідальності всіх структурних підрозділів і співробітників та прозорістю прийняття обґрунтованих ефективних управлінських рішень по досягненню запланованих результатів, координацією дій всіх учасників освітнього процесу, визначеністю процедур контролю та моніторингу виконання конкретних задач по досягненню якості викладання, навчання, наукової і творчої діяльності; взаємодією структурних підрозділів Університету та учасників освітнього процесу між собою та зовнішніми стекхолдерами, освітніми, науковими та виробничими партнерами в Україні та закордоном.

1.4. Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України на основі законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, прийнятих відповідно до цих документів, Концепції забезпечення якості вищої освіти України (за результатами проекту Tempus «Trust»), Стандартів і рекомендацій якості в європейському просторі вищої освіти (ESG) (Єреван, травень 2015 р.), рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

2. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

2.1. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті ґрунтується на наступних принципах: відповідальності за якість вищої освіти та її забезпечення; відповідності європейським і національним стандартам; зацікавленості всіх учасників освітнього процесу у високій якості вищої освіти відповідно до потреб роботодавців, а також суспільства в цілому; довіри всіх учасників освітнього процесу, прозорості, неупередженості та достовірності інформації; академічної чесності і свободи, неприйнятності будь-

яким проявам нетолерантності чи дискримінації щодо учасників освітнього процесу; інтернаціоналізації діяльності, відкритості до нових знань та критики, залучення зовнішніх сторін до експертизи якості освіти в Університеті.

2.2. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету передбачає сукупність організаційних структур, процедур, процесів, заходів та ресурсів, а також визначеність сфер відповідальності та повноважень, які забезпечують загальне управління якістю вищої освіти і постійне вдосконалення якості освітніх програм і освітньої діяльності Університету.

2.3. Процедури системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти:

- Розроблення внутрішніх нормативних документів (Положень та ін.) із забезпечення якості вищої освіти;
- Організація інституційної системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- Залучення здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців до забезпечення якості освіти;
- Формування культури якості і системи відповідальності всіх структурних підрозділів та співробітників за забезпечення якості;
- Розробка, перегляд освітніх програм та їх моніторинг;
- Забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, вибіркової навчальних дисциплін;
- Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, інформаційних стендах Університету;
- Забезпечення системи професійного розвитку, підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;

- Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективного системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- Інтеграція науки та освіти.

2.4. Основні процеси системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти:

2.4.1. Проектування і формулювання цілей, структури та змісту освітніх програм (далі – ОП), їх моніторинг та періодичний перегляд: дотримання відповідності ОП стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за його наявності) або дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня, наявність взаємозв'язку із місією і стратегією Університету, урахування тенденцій розвитку спеціальності, галузі, ринку праці, регіонального контексту та досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних відповідних ОП; залучення стейкхолдерів до формулювання цілей та програмних результатів навчання; відповідність обсягів (загальної кількості ЄКТС та співвіднесення фактичного навантаження здобувачів освіти та обсягу ОП/окремих освітніх компонентів у кредитах ЄКТС), структури (послідовність та зв'язки між собою освітніх компонентів) ОП її цілям, програмним результатам і предметній сфері; можливість формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами вищої освіти; достатність практичної складової ОП, забезпечення набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills); визначеність і дотримання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП; залучення здобувачів вищої освіти, випускників

та роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості;

2.4.2. Вступ на освітні програми та визнання результатів навчання: визначеність правил прийому на навчання, у тому числі у розрізі кожної ОП, та оприлюднення їх на офіційному веб-сайті Університету; забезпечення чітких і зрозумілих процедур прийому, відсутність дискримінаційних положень; процедур визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, а також результатів навчання, отриманих у неформальній освіті;

2.4.3. Навчання і викладання за освітніми програмами: забезпечення відповідності методів навчання і викладання програмним результатам навчання ОП та концепту студентоцентрованості; доступність, зрозумілість і своєчасність надання здобувачам вищої освіти інформації про освітній процес; поєднання навчання і досліджень під час освітнього процесу; оновлення науково-педагогічними працівниками змісту освіти на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, здійснення навчання, викладання і наукових досліджень відповідно до політики інтернаціоналізації освітньої діяльності;

2.4.4. Досягнення програмних результатів ОП та дотримання академічної доброчесності: наявність чітких, зрозумілих, валідних і заздалегідь оприлюднених вимог щодо поточного, періодичного та підсумкового контролю (семестрового контролю, атестації); відповідність форм атестації стандарту вищої освіти; дотримання процедурних аспектів проведення контрольних заходів; забезпечення об'єктивності екзаменаторів, наявність процедур оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження; наявність дієвої системи забезпечення академічної доброчесності, у тому числі через здійснення моніторингу дотримання академічної доброчесності, проведення заходів із популяризації академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу;

2.4.5. Кадрове забезпечення, організація конкурсного добору науково-педагогічних працівників, система професійного розвитку науково-

педагогічних працівників: відповідність академічної або професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників тим дисциплінам, які вони викладають; відповідність напрямів досліджень наукових керівників та наукової діяльності аспірантів; врахування академічної або професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників під час конкурсного добору; наявність практики залучення роботодавців до освітнього процесу; наявність системи професійного розвитку науково-педагогічних працівників та системи стимулювання викладацької майстерності;

2.4.6. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності: наявність і достатність матеріально-технічних ресурсів для викладання конкретних дисциплін, включених до ОП; наявність і достатність навчально-методичного супроводу освітніх компонентів ОП, інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладання та наукової діяльності в межах ОП; створення безпечного для життя і здоров'я учасників освітнього процесу середовища; налагодженість взаємодії структур Університету з питань забезпечення освітньої діяльності і підтримки здобувачів вищої освіти у контексті питань, що безпосередньо стосуються організації навчання і викладання; створення умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами; наявність політики і процедур вирішення конфліктних ситуацій;

2.4.7. Забезпечення інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом, публічності та прозорості інформації: наявність, доступність і практика застосування внутрішніх нормативно-правових актів, які регламентують права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, оприлюднення на веб-сайті Університету інформації про ОП та іншої інформації, яка підлягає оприлюдненню згідно законодавства.

3. Інституційна структура системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

3.1. Забезпечення якості вищої освіти в Університеті покладається як на органи загального управління, так і структури, які створені безпосередньо для виконання задач забезпечення якості.

3.2. Відповідальність за забезпечення якості навчання і викладання в Університеті покладається на наступних керівників та структури:

- ректор Університету – відповідальність за діяльність Університету та функціонування системи якості у цілому;

- Вчена рада Університету – через функції, визначені Законом України «Про вищу освіту», а також додатково через Комісію з експертизи якості освітніх програм спеціальностей, Комісію з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності, Комісію з розвитку іншомовної освіти, повноваження яких визначено окремими Положеннями;

- Наглядова Рада, склад та функції якої визначаються Законом України «Про вищу освіту»;

- перший проректор (організація освітнього процесу, ліцензування та акредитація, інформаційні системи управління освітнім процесом);

- проректор із наукової роботи (інтеграція наукових досліджень та освітнього процесу; організація освітнього процесу в аспірантурі і докторантурі);

- проректор із заочної форми навчання (організація освітнього процесу на заочній формі навчання);

- Науково-методична рада Університету (повноваження визначено окремим Положенням);

- Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу (повноваження визначено окремим Положенням);

- Центр соціологічних досліджень (повноваження визначено окремим Положенням);

- Центр освітніх дистанційних технологій (повноваження визначено окремим Положенням);

- Інформаційно-обчислювальний центр (повноваження визначено окремим Положенням);

- приймальна комісія, підготовче відділення, відділ профорієнтаційної роботи (профорієнтація, забезпечення вступу на ОП);

- кафедри, інститут/ факультети, (забезпечення навчання і викладання за ОП, вдосконалення навчальних курсів, освітніх програм та якості викладання, навчально-методичне забезпечення освітнього процесу на ОП);

- відділ міжнародних зв'язків (академічна мобільність учасників освітнього процесу, інші форми інтернаціоналізації);

- навчальний відділ;

- відділ аспірантури і докторантури;

- куратор ECTS (повноваження визначено окремим Положенням);

- куратор з організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю, куратор з національно-патріотичного виховання зі студентською молоддю (організація позанавчальної активності здобувачів вищої освіти, створення для них можливостей для гармонійного розвитку та самореалізації);

- гарант освітньої програми (повноваження визначено окремим Положенням);

- Асоціація випускників Університету (залучення випускників до участі у реалізації проектів розвитку Університету, експертизи якості освітніх програм, освітнього процесу);

- студентський гарант освітньої програми (взаємодія з гарантом освітньої програм, здобувачами, які навчаються на відповідній програмі, та студентським самоврядуванням факультету/інституту щодо забезпечення якості освіти; надання власних пропозицій та акумулювання і просування студентських ініціатив відповідно до Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти у МДПУ щодо: якості освітніх програм; якості викладання та оцінювання; якості процесу набуття практичних вмінь та навичок; якості роботи структур Університету; прозорості процесів вступу, визнання кваліфікацій вищої освіти, попередніх результатів навчання,

проведення поточного, періодичного та підсумкового (міжсесійного, атестації) контролів, оцінювання здобувачів вищої освіти; формування академічного етосу, несумісного з явищами корупції, академічного шахрайства тощо. Студентський гарант освітньої програми обирається на навчальний рік (з можливістю подальшого переобрання) на зборах здобувачів вищої освіти відповідної освітньої програми на початку вересня більшістю голосів (50% + 1 особа) голосів учасників. На зборах мають бути присутніми 2/3 здобувачів від загальної кількості, що навчаються на освітній програмі. Організацією та проведенням зборів здобувачів вищої освіти займається студентська рада факультету/інституту. Головою зборів здобувачів вищої освіти кожної освітньої програми факультету/інституту є голова студентської ради факультету/інституту. Рішення зборів здобувачів вищої освіти щодо обраного гаранта фіксується секретарем зборів у протоколі, який зберігається у студентській раді факультету/інституту);

- студентське самоврядування (просування студентських ініціатив, вплив на основні освітні, фінансово-господарські та інші процеси Університету, участь у моніторингу та забезпеченні якості освіти).

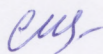
4. Прикінцеві положення

4.1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою Університету та затвердження наказом ректора.

4.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету й затверджуються наказом ректора.

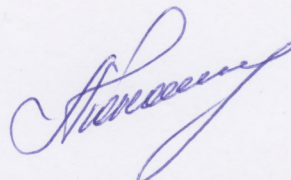
4.3. Визнати таким, що втратило чинність Положення № 246 про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (затверджено наказом № 19/01-05 від 30.05.2016 р.).

Виконавець

Я.В. Сопіна

Провідний юристконсульт

О.А. Коноплянко